

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil,
pentru a doua și a treia oară câte 20 fil.

Pentru inserate mai mari după înveială.

Nr. 3019/918 Școl.

Notă

Ministrul alimentației publice a ordonat conscrierea populației, animalelor de casă, pământului cultivat, mașinilor de treerat și magazinelor de bucate etc.

În scopul săvârșirii conștientioase a acestei conscrieri se face apel în calea ministrului de culte și instrucțiune publică la ajutorul tuturor învățătorilor. Atragem atențiunea învățătorimii noastre asupra datoriei de a veni pretutindenea și ori și când în sprijinul organelor încredințate cu săvârșirea conscrierii în chestiune.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat școlar, ținută 22 Martie 1918.

Vasilie Mangra m. p.,

arhiepiscop și mitropolit.

Dr. Octavian Costea m. p.,

secretar consistorial.

Maghiarii și românii^{*)}

II

După catastrofa dela Mohács (1526) Ardealul a rămas singura țară ungurească cu principii naționali maghiari în vecinătatea și în alianța principatelor române Muntenia și Moldova, cerșind și unii și alții, românii și maghiarii, protecțiunea, când a germanilor contra turcilor, când a turcilor contra germanilor; de regulă însă erau exploatați și unii și alții de către protectorii lor, ungurii în contra românilor și românii în contra ungurilor.

În urma raportului de vecinătate și de alianță cu principatele române, principii Ardealului spre a-și asigura pretenia voievozilor români le-au făcut în cursul vremilor însemnate donațiuni teritoriale în Ardeal. Astfel încă regele Matia dăruise lui Ștefan cel mare voivodului Moldovei și urmașilor săi, două castele: al Ciceului (Csicsó) și al Cetății-de-baltă (Küküllővár); iar Petru Rareș a primit dela principele Ioan Zápolya (1529) pe lângă Ciceu și Cetatea-de-baltă, încă și castelul Ungurașului (Bálványos) districtul Rodnei, și cetatea Bistriței cu districtul ei. În posesiunea acestor domenii mari, Petru Rareș fu întărit și prin diploma lui Ferdinand la 4 Aprilie 1535, căruia îi succese a abate pe voivodul moldovean dela alianță cu Ioan Zápolya și a-l câștiga pe partea sa.¹

Radul al IV-lea (1494—1508) voivodul Țării românești intrase în legături foarte prietenești cu regele Vladislav II, care în semn de recunoștință i-a cinstit orașul Aldiod (Stremțul) cu un pompos castel și întinse domenii.²

^{*)} Telegraful Român nr. 17 dela 15/28 Februarie a. c.

¹ Kővári László: Erdély történelme, t. III. p. 46. Engel Geschichte der Moldau p. 136.

² Istvánfi: Panoni historiarum lib. IV. p. 35. Dr. Bunea: Vechile episcopii p. 29, nota.

Pe Mihaiu Viteazul cu nedrept îl prezintă istoriografia mai noi ca pe idealul unității naționale. El a venit în Ardeal și l-a ocupat după chemarea și cu ajutorul săcuilor, în numele împăratului Rudolf.³ Căci după căderea dela Mohács maghiarii atât cei din Ungaria, cum și cei din Ardeal erau împărțiți în deosebite partide, care se sfășiau și se mâncau unele pe altele, erau adică: un partid nemțesc, altul turcesc și al treilea independent național unguresc. Nobilii maghiari din Ungaria trecuți în Ardeal, văzând patria lor sfășiată de turci și de nemți, își îndreptară privirile și speranțele lor asupra lui Mihaiu pentru mântuirea patriei și întregirea ei în libertatea și unitatea sa națională, rugându-l s'o scape din mâinile turcilor și ale nemților și s'o țină pe seama sa, aducându-și aminte, că cele mai strălucite timpuri ale regatului ungar au fost când el era ocărmit de familia de origină română, a Corvinilor (hunyadeștilor). Aceste speranțe nu erau deșarte, ele cuprindeau o mare idee, zice N. Bălcescu, care fusese visarea bărbatilor celor mari unguri și români în trecut și care a rămas de atunci până astăzi și va fi încă în viitor idealul oamenilor de stat ai acestor două nații, deopotrivă viteze și generoase.⁴

În adevăr Mihaiu-Vodă n'a făcut nici o schimbare în sistemul de guvernare a Ardealului. Și el a convocat și ținut dietă pentru îndrumarea afacerilor statului, unde ungurește își făcea propunerile și proiectele sale, și ungurește se luau toate decisiunile. Voivodul român vorbea bine ungurește și ungurește corespundea încă și cu sașii. Caracterul stăpânirii sale a fost în total maghiar, ori cât de greu apăsa asupra nobilimei, care în mare parte și-a pierdut iobagii și averile. Pentru iobăgimea română însă n'a făcut nimic, nu i-a dat acea libertate care le-a dat-o săcuilor.⁵

Domnia lui Mihaiu deși a susținut spiritul și sentimentul național maghiar, ea a provocat ura și răsunarea nobilimei maghiare, care preferind jugul nemțesc s'a aliat cu Basta pentru a pune sfârșit domniei lui în Ardeal. Cu toate acestea, după asasinarea lui Mihaiu Viteazul lucrurile și-au urmat cursul lor firesc, ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic. Principii Ardealului au ținut și mai departe la legăturile de alianță cu principatele române dictate de interese comune.

³ Báró Kemény József: Erdély orszög története tára VI. p. 23. — Az erdélyi magyarság segélyével jutott Mihály a hatalom birtokába, a magyarság közt dúló szocialis küzdelemnek köszönte sikerét, nem pedig valamelyes nemzetiségi érzésnek vagy mozgalomnak. Mihálynak magának nem voltak nemzeti eszményei. Erdély ura akart lenni, nem pedig az oláhság felszabadítója. Szilágyi Sándor: A magyar nemzet története t. V. p. 551.

⁴ N. Bălcescu: Istoria românilor sub Mihaiu-Vodă Viteazul, p. 450.

⁵ Szilágyi Sándor: ib.

Sigismund Báthori ajunge a treia oară principe al Ardealului (1601—1602) cu ajutorul turcilor și al voivodului muntean Simeon Movilă.⁶

Sigismund Rákoczi (1606—1608) încheie alianță cu Radu Șerban voivodul Munteniei și cu Simeon Movilă acum voivodul Moldovei, pentru a-și asigura domnia asupra Ardealului.⁷

Asemenea și următorul principe ardelean Gavriil Bathori încheie alianță la 1608 cu voivodul Munteniei Radu Șerban și cu al Moldovei Constantin Movilă spre a putea lupta cu rezultat în contra influinței și puterii austriece.⁸

George Rákoczi I face alianță (1638) cu Matei Basarab, voivodul țării românești, care o susține și urmașul său George Rákoczi II mai întărind-o și cu alianța voivodului Ștefan al Moldovei (1654—1658); apoi asigurându-și alianța lui Mihnea vodă al Munteniei și a lui Constantin Șerban al Moldovei ia a treia oară domnia Ardealului.⁹

Și atunci, când turcii făcuseră ultima sfortare de a îngenunchia Europa și civilizația apuseană, nu puțin merit și-a câștigat voivodul țării românești Șerban Cantacuzino la mântuirea Vienei, înțelegându-se pe ascuns cu nemții și încurajând în tot timpul asediului pe cei impresurați ca să nu capituleze, ci să reziste încă patru ceasuri, în care timp sosind ajutorul regelui polon Sobiesky, turcii fură învinși și Viena mântuită. În amintirea acestui eveniment mare Șerban vodă ridică chiar pe locul unde staționase oștirea lui, o mare cruce de lemn cu inscripția în limba latină: «Înălțarea crucei este mântuirea lumii, crucea frumsețea bisericiei, crucea este păzitoarea regilor, crucea întărirea credincioșilor, crucea mărirea ingerilor, și dracilor rană».¹⁰ O dovadă a sprijinului dat de Șerban vodă nemților la asediul Vienei, reesă din scrisoarea ce i-a adresat la 29 Februarie 1688 din Viena, contele Waldstein, care zice: «Această osârdie nu-mi este particulară, și este aceea pe care toți cei buni creștini o au, încă de când noi am auzit de acelea

⁶ Kővári László: Erdély történelme, t. IV. p. 124.

⁷ Ib. p. 188.

⁸ Ib. p. 193—195.

⁹ Ib. t. V. p. 85.

¹⁰ Inscriptia latină pusă pe această cruce, după cum o dă Engel în Geschichte der Walachey p. 326 este următoarea: «Crucis exaltatio est conservatio mundi, crux decor ecclesiae, crux est custodia regum, crux confirmatio fidelium, crux gloria angelorum et vulnus demonum. Nos Dei gratia Serbanus Cantacuzinus Valachiae princeps, eiusdemque perpetuus haeres et dominus erreximus crucem hanc in loco quavis die devotioni populi sacro et honorando in perpetuum nostri nostrorumque memoriam, tempore obsidionis machomedanae a visirio Kara-Mustafa-Bassa, Viena inferioris Austriae, mense Septembris die prima anno 1683. Viator, memento mori». Magazin istoric t. V, p. 79 și A. D. Xenopol: Istoria Românilor t. IV. p. 261 nota.

frumoase fapte, ce Măria Ta ai făcut în vremea încunjurării Vienei».¹¹

Emeric Tökölly și-a adunat și organizat curuții săi în țara românească și de acolo plecând în Ardeal, cu ajutorul lui Constantin Vodă Brancovanul, bătut în 21 August 1690 la Zernești armata imperială austriacă și se încoronează ca principe al Ardealului,¹² în biserica din satul Cristian, asistând la actul încoronării și vodă Brancovan cu toată curtea lui. Cronicarul contemporan, care a scris viața lui Constantin Brancovan, descrie astfel participarea voivodului român la serbările încoronării lui Tökölly: «Așa dar Constantin Vodă trecând în capul oștilor ardelene, și așteptând până a trecut Seraschierul ca să primească pe Craiul, iar Craiul însuși cum s'a apropiat luat-a pe Domn de o parte alături cu dânsul mergând, iar dinaintea lor de o parte boierii ardeleni mergea, de altă parte boierii munteniești... Și așa împreună în biserică au mers, și fiind scaunul Craiului grijit și gătit înaintea prestolului; iar de-a stânga lui alături și alt scaun fiind grijit pentru Domnul Țării românești... Atunci dar și Măria Sa Constantin Vodă cu a sa vrednicie ce o are, arătând către Craiu cea cuviincioasă dimpreună bucurie, făcut-a Craiului frumoasă orăție, pentru norocirea și înălțarea la ce Dumnezeu îl învrednicise, și ca să-i fie într'un cias bun Crăiia, și alte cuvinte frumoase».¹³

Relațiunile de bună vecinătate și de prietenie între principii țării românești și ai Ardealului se arătau și în viața socială și familială. George Bánfi, guvernatorul Ardealului, ținând să invite la nunta fiicei sale și pe Constantin vodă Brâncoveanu, măriându-o după un fecior al unui neameș mare, anume Székely László, cunoscut prieten lui Vodă, «deci Măria Sa, scrie cronicarul, vrând să păzească prietescul cel vecinesc bine a voit și așa la orânduita vreme când veste a și avut, la lunie în 10 zile (1692) gătit-a pre Dumnealui Radul Izvoranul vel Stolnic împreună cu patru cinstiți feciori de boieri, adică doi fii ai Dumisale (ai lui Constantin Vodă) etc... Pre acesta dar mai sus numit boiar ca un sol, închipuind însuși prizenția, adică chipul Măriei Sale lui Vodă, cu scumpe și frumoase domnești daruri la acea cinstită nuntă l-a trimis».¹⁴

După pacea dela Carloveț (1699) încheiată între Austria și Turcia, Ardealul devenind sub stăpânirea austriacă, a încetat de a mai fi principat independent, și prin aceasta au încetat și relațiunile sale de alianțe politice și militare cu principatele române. N'au încetat însă relațiunile și contactul dela popor la popor.

¹¹ A. D. Xenopol: Istoria Românilor t. IV. p. 259, nota.

¹² Kővári: ib. p. 266.

¹³ Radu Grecianu: Viața lui Constantin Vodă Brancoveanu, cap XX.

¹⁴ Radu Grecianu ib. cap. LVI.

Iertări

Ziarul nou *N. Reggeli Ujság*, pe care compatrioții noștri maghiari nu pot să-l învinuiască până acum, că ar avea o urmă oarecare de simpatie pentru poporul românesc din Ungaria, scrie, într-un articol al numărului său din 10 Aprilie, sub titlul de *Iertări*, următoarele:

Inima părintească a Maiestății Sale s'a manifestat iarăși în faptul mai nou al amnestiei. În vârtejul lumii războinice de acum, cu scumpetea apăsătoare, oamenii sânt ispitiți să păcătuască neasemănat mai des, ca în vreme de pace, când judecătoriile aplicau hotărârile legii penale având în vedere stările de pace.

Amnestia este prin urmare un fel de corectură a sentinței judecătorești legale, dar care nu corespunde raporturilor actuale de viață.

Este o dovadă de bunătatea inimii Maiestății Sale, când în scurta domnie de până astăzi își exercită a treia oară dreptul de amnestiere.

Se știe, că domnitorul își exercită acest drept pe temeiul propunerilor făcute de sfătuitoarii săi. De aceea, în șirurile de mai jos, am avea o rugămintă către acești sfătuitoari.

Lucru cunoscut este, că din prilejul invaziunii române din anul 1916, locuitorii rămași acasă, — în mare parte români, — au comis multe furturi și devastări spre paguba refugiaților.

Indată după respingerea dușmanului, autoritățile de investigare, în deosebi jandarmii, au descoperit curând pe făptuitori și i-au adus în fața legii.

Judecătoria a aplicat, mai ales în primele zile, toată asprimea legii, și așa s'a întâmplat foarte adese, că din cauza furtului unei oale în preț de 5 coroane, s'a dictat pedeapsa de temniță de un an, ba și mai mult, pentru mame, ai căror bărbați sângerează de multă vreme pe câmpul de luptă. Și s'a mai întâmplat, că pentru un pahar de vin, beut pe nedrept din vinul unui refugiat, făptuitorul a fost pedepsit cu arest de un an.

Nu se pot înșira toate sentințele judecătorești, deoarece cum știm ele trec poate peste două mii; dar se poate constata despre fiecare sentință, că și dacă este adusă conform legii, totuși nu corespunde raporturilor de viață, și în deosebi nu se potrivește cu valorile de astăzi.

Astfel, bună oară, pe vremea când legiuitorul (legea penală este din 1878) a enunțat, că cel ce fură obiecte sub prețul de 50 florini, are să fie pedepsit cu arest de cel puțin șase luni, pe atunci se putea cumpăra cu 50 florini un bou; iar astăzi prețul unui bou este de 6—7 mii de coroane, — și așa deosebirea aceasta de preț este în defavoarea acuzatului.

Judecătorul este dator să aplice legea, și nu aparține cercului său de lucrare, să cerceteze ce fel de rezultate va avea executarea pedepsei.

Aceasta e treaba administrației. Iar în cercurile administrației este generală glângerea, că executarea asprelor pedepse dictate, poate să producă ruinarea satelor întregi.

Avem nu o singură comună mărginașă, în care femeile rămase acasă sânt fără excepție osândite pentru furt. Bărbații sânt duși la luptă de ani de zile, și toată datoria de a îngriji și a susține familia cade în sarcina femeilor, asemenea și *cultivarea pământului* tot ele au s'o săvârșească.

În comunele acestea mărginașe, ca și în alte locuri, femeile trebuie să îndeplinească lucrările, ce interesează foarte de aproape statul.

Dacă persoanele acestea vinovate sânt închise pe timp mai îndelungat în temniță, s'ar putea ivi cazul, când în cutare sat bărbații harnici de muncă fac serviciu militar, iar femeile și fetele peste 18 ani stau arestate.

Stările acestea se vede că sânt apăsătoare din partea ministrului de justiție, care acordează toate favorurile, ca persoanele condamnate să nu-și îndeplinească pedeapsa în vremea lucrului.

Prin aceasta însă necazul nu s'a înlăturat cu totul, căci osândiții vor trebui totuși să-și facă odată pedeapsa. Și chiar dacă o vor face după încheierea păcii generale, nu se vor putea înconjura neajunsurile economice și daunele din punct de vedere social pentru stat.

De aceea ne ridicăm glasul și cerem, să se iee măsuri grabnice în interesul celor osândiți, și prin aceasta să mântuim statul de un rău cu mult mai mare, decât răul pricinuit statului din partea cetățenilor greșiți, cari au comis fapte punibile.

Lecuirea se poate ajunge numai pe calea *grațierii*.

Depeșa monarhului

Austro-Ungaria se luptă pentru Alsatia-Lorena

«Maiestatea Sa Monarhul Carol a adresat în 11 April a. c. împăratului Wilhelm următoarea telegramă:

Ministrul prezident francez, strămtorat fiind, încearcă să scape din mreaja de minciuni, în care însuși s'a încurcat, prin aceea că îngrămădește tot mai multe neadevăruri și nu se sfiește să susțină și afirmarea cu desăvârșire falsă și neadevărată, că Eu aș fi recunoscut oarecare pretențiuni îndreptățite ale Franței cu privire la recăștigarea Alsatiei și Lorenei.

«Resping cu indignare afirmarea aceasta.

«Într'un moment, când tunurile austro-ungare bubue alături cu cele germane la frontul vestic, nu mai trebuie altă dovadă, că Eu lupt pentru provinciile Tale și sânt gata a lupta și mai departe, ca și când ar fi vorba de apărarea țărilor mele proprii.

«Deși în fața acestei învederate dovezi despre comunitatea deplină în scopurile, pentru care purtăm război de aproape patru ani, ar fi de prisos să pierd un singur cuvânt asupra afirmării scornite de Clémenceau, țin totuși, ca din prilejul acesta să Te asigur de nou despre solidaritatea perfectă, care există între Tine și Mine, între imperiul Tău și între al Meu.

«Nici un fel de intrigi, nici un fel de încercări, vie din partea or și cui, nu vor primejdi credincioasa noastră frățietate de arme. Împreună vom sili dușmanii să primească pacea onorifică.

Carol».

Soartea proiectului de reformă electorală. În 10 l. c. după amiază la orele patru s'a ținut în ministeriul premierului Wekerle o consfătuire în chestiunea dreptului electoral. De față au fost miniștrii Wekerle, Vázsonyi, Apponyi și Tóth, precum și Bethlen, Tisza și Teleszky.

Contele Tisza a expus, din partea partidului muncii, schimbările dorite, pe temeiul cărora partidul poate să voteze proiectul.

Ministrul președinte Wekerle declară, că schimbările acestea ating părțile principale din proiect, ear guvernul nu poate să le primească. Astfel, cu prilejul acesta, nu s'a ajuns la înțelegere.

Unele cercuri sânt de părere, că în cele din urmă înțelegerea totuși se va face. Altele, mai pesimiste, sânt de părere cu totul contrară.

Maiestatea Sa în capitală.

În zilele cele mai apropiate va sosi Maiestatea Sa la Budapesta, pentru a deslega *criza parlamentară*. Suveranul va primi în audiență membrii guvernului, și pe toți politicienii de seamă ai partidului muncii, precum și pe șefii partidelor din minoritate.

Fraze. Deși armatele engleze se retrag mereu în fața germanilor, ziarul cotidian englez *Globe* scrie, într'un prim articol, următoarele: «Anglia nu se va mulțumi cu restaurarea Belgiei, Alsatiei și Lorenei, ci va cere dela Germania restituirea tuturor vapoarelor comerciale pustiite. Noi — englezii — nu vom da îndărăt germanilor nici o palmă de pământ din coloniile ocupate; avem să purtăm dacă trebuie și douăzeci de ani războiul, ca să sfârșim cu Germania. Nu vom suferi nici un guvern englez, care ar fi de altă părere: asta să o știe amicii și dușmanii noștri». — Cine lungeste războiul?

In vederea lucrărilor de primăvară

— Ordonanță ministerială —

Ministrul de agricultură, contele Béla Serényi, a dat următoarea ordonanță:

În primăvara a patra a luptelor noastre necurmte se arată mugurii nădejdi aducătoare de pace. Timpul încercărilor grele se apropie de sfârșitul marelui și de pacea binecuvântată. Să privim cu liniște în fața viitorului și cu mândrie la luptele cu isbândă.

Dar lupta grea nu s'a sfârșit. Dușmanii noștri socotesc, că dacă se întind luptele, ne vor secă izvoarele de viață. De aceea luptele ce au să urmeze, ne impun datorii mari: toate ramurile de muncă stau în fața încercărilor grele, și în deosebi *economia de câmp*. Din zi în zi i se sporesc datorințele, și din zi i se împutinează mijloacele pentru îndeplinirea lor.

Războiul a chemat sub arme aproape toate brațele muncitoare ale bărbaților; iar puterea de muncă a vitelor de înjugat a scăzut într'atâta, încât numai cu încordarea cea mai mare a puterilor se poate asigura rodul pământului.

Nu mă îndoiesc, că toate lucrările de primăvară se vor isprăvi pe deplin și în acest an, dacă pe lângă

FOIȘOARA

Insemnările unui învățător

— Orfanii... —

De Const. Iencica
(Fine)

Vorbele spuse cu glasul stăns, în răsuflarea din urmă, îi sună ca un blăstem: «Copiii mei... oh... Copiii... mei...» Și-apoi tata copiilor și-a închis ochii pentru totdeauna, ochii lui frumoși pe care cei de acasă îi doriau ziua și noaptea, să-i vadă.

În această furtună sufletească Florian se sbate, se mistue. Se gândește la copilașii lui, la Anicuța. Ce s'ar alege de ei, dacă el ar fi cel căzut?

Ca să scape de gândul acesta înfiorător, ar vrea să fie o pasere, să zboare iute, să vie în Ardeal, să se lase pe strășina casei, și ai lui văzându-l în viață, să se bucure.

Dar asta nu se poate, — și e bine așa, căci i s'ar rupe inima de ce-ar vedea.

După ce s'a dus Florian, Anicuța s'a simțit străină, lipsită de stălpul casei, lăsată în mijlocul unei lumi nepăsătoare, care pe zi ce merge se face tot mai îndărătnică. Ajutor nu poate aștepta dela ni-

meni, căci mila dintre oameni a dispărut; a început chiar o dușmănie fătășă a celor bogați față de cei lipsiți. Sărăcii aceștia doresc să'mparți tot cu ei, zic cei cu dare de mână cari acum se'nchină banilor ascunși în ladă în «cärtica de muncitor».

Aceștia se lefăesc în bine, ear ea și alții de seama ei își risipesc și puținul avut, își sdruncină sănătatea.

Când îi vine în minte cât au plâns copilașii când au trebuit să se despartă de Joiana lor, i se sfășie inima...

Toate ar mai trece, dar boala care o pândeste demult începe s'o supue. Pofta de mâncare i-a scăzut, se simte din zi în zi mai slăbită, par'că o cuprinde greață d'asa viață ticăloasă.

S'o vadă Florian, n'ar mai cunoaște-o... Unde îi sânt bujorii din față, unde este strălucirea dulce din ochii ei. S'au dus. Le-au înghițit necazurile și obida. Și cum nu i-a scris ea lui barim odată, așa pe departe... N'a voit să-i sporească valorile de amărăciune...

Când vede copilașii în jurul ei, o podidesc lacrimile. Cel mai mic, Ionică, se joacă neștiutor; dar fetițele, văzându-o plângând, se apropie sfioase și-o întreabă îngerește: «Mamă, de ce plângi...» și pornesc apoi tustrele să verse lacrimi ușurătoare.

Ce povară pe inima unei mame, să

știe, că ce are ea mai scump în lume, copilașii ei, să rămăie pe drumuri...

Aerul îmbalzat al primăverii plumbăni Anicuței nu l-au putut suporta, a căzut la pat, din care, cu suflare, n'avea să se mai ridice.

În clipa din urmă, ca o mângăiere, i-a sosit vestea dela Florian, că el este sănătos și în viață. Ce scumpă i-a părut carta aceasta roșie, — cartă de bătaie, — scrisă cu slove mari, greoaie. În slovele acestea Anicuța și Florian și-au unit nădejdea.

La vre-o două săptămâni Anicuța și-a luat sborul spre alte sfere, unde nu este necaz și ură, ci veșnic odihnă lină.

În toată viața sa, părintele n'a săvârșit prohod mai înduioșător. La groapă, când a luat în numele mamei rămăas bun dela copilașii, toți au vărsat șiroaie de lacrimă. Ți se sfășia doar inima, când au ziai țipetele: Mamă dragă, mamă dragă, cui ne lași...

Tot cam în vremea aceasta s'a petcutuit și soarta lui Florian, care într'o luptă teribilă, a primit o rană adâncă în piept. Un tovarăș l-a trăs din focul ucigător și cu mult necaz l-a scos în spate, până la o colibă, în mijlocul unui desiș. Aici l-a lăsat în grija unor bătrâni, cari

neputând fugi și-au încredințat viața la voia întâmplării.

Bătrâna i-a spălat rana, l-a legat cu-o fâșie curată. Florian ardea ca'ntr'un cuptor, pe ochi i s'a lăsat o ceață, iar prin rana deschisă simțea că i se duce viața.

În seara următoare, după chinuri grozave, pe buze cu numele nevastei și al copilașilor, și-a dat sufletul, departe de Ardeal, departe de copilași și de cuibșorul lui drag...

Versuri soldățești

Trimise de Constantin Bordea din Ciugădiul de Jos.

Frunzuliță lemn uscat,
Aș veni earăș în sat,
Să văd tot ce am lăsat.
Să-mi mai văd părinți odată,
Că-s cu inima stricată,
Să-mi văd frați, să-mi văd surori,
Să-mi văd veri și verișori.
Dintre ei călți i-am avut,
Doamne, mulți mi i-am pierdut;
Unul, dol, mai stau pe-acasă,
Nu știu câtă vreme-l lasă;
Că-s tineri și n'au de gând,
Să moară așa curând.
Dar de soartă n'or scăpă,
În pământ de s'ar băgă.

munca soldaților concediați și a prizonierilor de război, și cei rămași acasă, încordându-și toate puterile și folosindu-se de vremea bună, vor munci cu zor și din răspuțeri.

Înaintașul meu a arătat amănunțit mijloacele, prin ajutorul cărora autoritățile pot asigura rodul din anul acesta, ca nici un petec de pământ să nu rămână nearat și nesămănat.

Acum, când se pune temelia anului economic, autoritățile administrative, conducătorii administrației economice și conducătorii plugărimii nu pot avea altă datorie mai de frunte, decât să pună la muncă pe toți și toate, prin măsuri bine chibzuite, prin organizație cuminte, iar în caz de trebuință prin poruncă aspră, ca din pământul Ungariei să se poată scoate pâinea de toate zilele a armatelor noastre în lupte și a poporului din țară, precum și nenumăratele trebuințe ale vieții pe timp de război și de pace.

Subliniez însemnătatea următoarelor cuvinte, ca plugărima să producă mai ales astfel de bucate, în loc de încercări ademenitoare la câștig mai mare bănesc, cari sânt neapărat

trebuincioase pentru providerea cu hrană a armatei și pentru hrănirea obștei din țară. Dacă unii nu și-ar îndeplini datoria întocmai, sau nu știu, sau nu vreau să știe, că o singură parcelă de pământ lăsată părăginită înseamnă primejduirea izbânde sigure, datoria autorităților e, ca unde se cere, să dea îndrumări, sau să se folosească de cele mai aspre mijloace.

Nu mă îndoiesc, că în munca aceasta de mare însemnătate pentru ajungerea scopului dorit, vor da ajutorul întreg autorităților administrative toți funcționarii administrației economice, precum și membrii clasei proprietarilor, cari totdeauna au stat în fruntea celor ce și-au îndeplinit cu sfințenie datoria patriotică, precum și însoțirile economice, pătrunse de cerințele mari ale vremurilor istorice.

Asigur plugărima din Ungaria și autoritățile, că nu va lipsi sprijinul venit din partea guvernării mele, pentru munca istovitoare ce ne așteaptă, și le voi da tot ce se poate da în împrejurările de astăzi.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 10 April. (Of.) Întreprinderile trupelor de asalt italiene, pe teritoriul dela gura râului Piave, s'au zădărnicit.

Budapesta, 11 April. (Of.) La sud de lacul Carna și în valea Brenței, trupele noastre de asalt au săvârșit atacuri reușite. Altă întâmplare deosebită n'a fost.

Șeful statului major,

Raportul statului major german:

Berlin, 10 April. (Marele cartier general.) Frontul vestic: Între Armentieres și canalul Labassé, după puternică pregătire de artilerie și aruncătoare de mine, am atacat pozițiile engleze și portugheze și am ocupat primele linii dușmane; am făcut cam șase mii de prizonieri și am capturat cam o sută de tunuri. De-a lungul

liniei de bătaie, pe ambele maluri ale Sommei, s'au desvoltat lupte violente artileristice și reușite ciocniri de infanterie. Pe malul sudic al Oisei am respins dușmanul între Folembray și Braincourt peste canalul Aisne.

Trupele noastre debarcate la Hangö, în Finlanda, după o scurtă luptă cu bande înarmate, au ocupat gara dela Karis.

În Ucraina am ocupat Charcovul în 8 April.

Ludendorff.

După telegrama din 11 l. c., germanii la nord de Armentieres au pătruns în liniile engleze de ambele laturi de Waesten (Warneton în Belgia). Între Armentieres și Stegers (Estaires) au trecut în mai multe locuri peste Lys. Numărul prizonierilor trece peste zece mii, între cari și un general portughez.

Adunarea comitatului Alba-de-jos

După raportul apărut în *Unirea* despre congregația de primăvară a comitatului Alba-de-jos, publicăm următoarele:

Adunarea s'a ținut în 27 Martie a. c. în sala festivă din Aiud a comitatului. Din agendele mai însemnate ale adunării se remarcă notificarea guvernului despre denumirea sa și hotărârea conferenței ardelene privitoare la dreptul electoral.

Notificarea guvernului despre denumirea sa și numirea lui Gavril Ugron de comisar regesc pentru Ardeal s'au luat la cunoștință.

Urmând la ordinea zilei hotărârea conferenței ardelene maghiare pentru reforma electorală, care cere dela guvern să condiționeze dreptul de vot dela cetățel și scrisul în ungurește, comitetul permanent a propus ca hotărârea conferenței să se primească, iar școalele române gr.-or. și gr.-cat. să se statifice.

Față de propunerea aceasta membrul român al congregației, canonicul Dr. Isidor Marcu, scoate la iveală, că tendința statificării școalelor este un semn de neîncredere a statului față de biserică. Neîncrederea aceasta e neîntemeiată, deoarece biserică s'a achitat pe deplin de misiunea sa și a jertfit mult pentru susținerea școalelor sale și pentru neștirbirea dreptului de a susține școale, garantat și prin legile statului. Cere deci ca propunerea comitetului permanent să nu se primească.

Cu privire la dreptul electoral reliefează că noul proiect nu corăspunde postulatelor noiei democrații, care pretinde votul universal și secret. Sarcinile publice și îndatoririle de a apăra patria se impun tuturor cetățenilor, fără a li se cere să știe scrie și celi ungurește. Părintele canonic cetește hotărârea adusă în chestia aceasta de adunarea municipală din Komárom la 12 Martie a. c., care constată că «prin înarticulara condiționării amintite s'ar lipsi de dreptul de vot sutele de mii de cetățeni de limbă străină, cari s'au dovedit credincioși patriei».

Propune ca hotărârea conferenței ar-

delene să nu se primească de congregație. Vorbirea sa a fost ascultată cu interes.

A luat apoi cuvântul profesorul Albert Fogarassy, șeful clubului kossuthist din comitat și a zis, că numai după zece ani să se lege dreptul electoral de scrisul și cetitul unguresc.

Toți vorbitorii s'au ocupat cu chestiunea română.

Știrile zilei

Predică în catedrală. În Dumineca a patra din sfântul și marele post, în 1/14 April a. c. va predica în catedrala din Sibiu preotul profesor seminarial Dr. Vasile Stan.

Mărci postale nouă. Vechile mărci postale vor fi înlocuite în curând în cea mai mare parte, prin mărci nouă, împodobite cu icoana suveranilor noștri. Și anume: Mărcile de 10, 15, 20 și 25 fileri au să poarte chipul regelui Carol, iar mărcile de 35, 40, 65 și 80 fileri chipul reginei Zita. Celelalte mărci își păstrează figurile de până acum.

Statificarea poliției. Din Budapesta se vestește, că guvernul a pregătit un proiect de lege pentru statificarea poliției. Proiectul se va prezenta parlamentului pe la finea lui Mai.

Sediul comisarului regesc din Ardeal. Comisarul regesc al Ardealului, Dr. Gavril Ugron, a declarat corespondentului unui ziar, că sediul comisariatului va fi orașul Murăș-Oșorhei. De sine înțeles, comisariatul va avea organe și în alte orașe mai mari din Ardeal.

Concertul Veturia Triteanu în Budapesta. Concertul cântăreței de operă, al dnei Veturia Triteanu, anunțat pentru Sâmbătă în 6 l. c., s'a amânat pentru Duminecă în 14

April. Se va ținea la Academia de muzică din capitală, și va fi un concert de primul ordin, cu concursul unei orchestre simfonice.

Închelarea anului școlar la Rusali. Magyar Kurir anunță: Ministrul de culte și instrucțiune publică a ordonat ca anul școlar curent 1917—1918 să se termine la Rusaliile romano-catolice. Această ordonanță se rapoartă la toate gimnaziile. Astfel școala se încheie cu ziua de 18 Mai.

Obiectele de metal. Magistratul orașului Sibiu anunță, că predarea obiectelor de metal se mai poate face și astăzi Sâmbătă, în 13 April n.

Prelegerile publice despre războiul mondial de astăzi: la frontul din răsărit. de dna Eugenia Tordășianu, profesoară, se continuă *Duminecă în 14 Aprilie n. 1918*, în sala festivă dela școala civilă de fete a Asociațiunii (Str. Șaguna Nr. 8), la 5 ore d. a. Taxa intrării 1 cor. de persoană. Pentru eleve gratuit.

Earăș cărțile. De-o vreme încoace se răspândește tot mai mult patima jocului de cărți atât în capitala țării, cât și în orașele din provincie. Multe familii se ruinează la meseciorele verzi, unde însurați și neînsurați își cheltuiesc nopțile, banii, cinstea și uneori viața. Un tinăr funcționar dela banca agrară și de rente în Budapesta a defraudat peste 300 de mii de coroane și le-a pierdut toate în joc de cărți. Cazul nu este singuratic. — Se pretinde și aici, ca de obicei, intervenirea statului. Dar lecuire radicală nu poate să urmeze pe calea aceasta, ci numai cu ajutorul acelor așezăminte, care ar trebui întărite, nu slăbite și desființate.

Episcopul Prohászka despre decadența moravurilor. În capitala țării se află o reuniune care luptă împotriva comerțului de fete. Episcopul Prohászka a ținut în această reuniune o prelegere sub titlul «Necredința ca isvor al decadenței morale». Simțul curățeniei și religiozitatea sânt singurele arme împotriva imoralității amenințătoare, căci necredința dă frâu liber imboldurilor.

Ciocnirea de vapoare pe Dunăre. Vaporul *Sofia* venind dela Belgrad cu 720 de călători, s'a ciocnit Duminecă noaptea, în apropierea malului Tas, cu vaporul *Drina*, care avea 360 de pasageri. *Sofia* a scăpat; dar vaporul *Dina* s'a ales cu o mare spărtură în partea dinainte, care îndată s'a și cufundat. S'au înecat vreo 60 de persoane. Cercetările s'au pornit.

Recoltă promițătoare. După știri sosite din părțile ocupate ale României, recolta de grâu a anului are să fie una dintre cele mai bogate. Zăpada multă dela sfârșitul lui Martie s'a topit încet, și a dat pământului umezeala atât de trebuincioasă după seceta din eamnă.

Comunicația postală cu Rusia. Din Geneva se anunță, că în 1 Mai a. c. se va deschide circulația postală și telegrafică internațională a puterilor centrale cu Rusia.

La Reuniunea română de înmormântare din Sibiu, au fost primiți următorii membri noi: Vasile Filip, econom (Porcești), Teodor Popovici, econ. (Turnisor) și soția sa Paraschiva n. Banciu, Ioan Banciu, paroh (Viștea superioară), Salomia Crăclun, n. Cerciu, soție de econom (Căpeniș), Zaharie Popa, paroh (Richisdorf), și soția sa Maria Popa, n. Holerga, și Glicheria Holerga, (Măgărei), Maria Streoulia, Paul Streoulia, funcționar orășenesc, George Navrea, funcționar consistorial și soția sa Ioana n. Streoulia, Ștefan Duca, culeg. tipograf, Ioan Beu, fost primar (Apoldul inf), și soția Maria n. Iuga, și Iudita Secula, n. Truța, văduvă de avocat. În răstimp cassariatul a plătit ajutorul statutar după membrii răposați: Cornelia Simtion n. Duma, Eva Maniu, (Sebeșul sup.) și Ana Stoica, n. Comșa, văduvă preoteasă (Oprea Cârțișoara), cu cari numărul membrilor răposați din sinul Reuniunii a ajuns la 343. Inscriseri de membrii noi să fac la prezidentul Reuniunii: Vic. Tordășianu, (cancelaria exactoratului consistorial) și la casarul Timotei Popovici, (Strada Ciznădiei 7, etaj).

Procedură criminală pentru un articol. Procurorul regesc din Budapesta a intentat procedură criminală pentru articolul intitulat *Mesia*, apărut în numărul de Paști al ziarului *Népszava*. Numitul articol se începe cu cuvintele: După legenda biblică în Dumineca Paștilor a înviat Isus, răsvrătitul proletar răstignit, a treia zi după răstignire. Conform legendei din biblie Isus, agitatorul rebel, a murit pentru săracii și chinuții vieții, ca prin moarte

să-i răscumpere pe ei și omenimea. Isus, dacă a trăit, a putut fi un conducător al unui grup mic de proletari, care a agitat după obiceiul prorocilor, a predicat lupta de clasă împotriva bogaților și puterilor, și a propovăduit comunismul practic al săracilor». În alt loc zice articolul: «Azi biserică nu face altceva, decât apără averea bogaților, iar pe săraci li îndeamnă la su-punere, să-și plece capul și să rabde până la sfârșit».

Earăș Petersburg. Guvernul țării, într-un moment de șovinism, schimbăse numele capitalei rusești Petersburg în *Petrograd*. Ziarul *Kölnische Zeitung* află acum, că actuala stăpânire rusească a hotărât să restabilească vechea numire de *Petersburg*. Acesta va fi de aici în colo numele oficial al capitalei inspirate de sentimente mai bune.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrich,	la 6:43 l. de a.
Ciznădie,	" 7— "
Vinț,	" 7:41 "
Copșa,	" 12:27 d. a.
Ciznădie,	" 3:44 "
Făgăraș,	" 4:34 "
Turnu roșu,	" 6:04 "
Copșa,	" 10:23 noaptea.

Pleacă, spre:

Ciznădie,	la 5:23 l. de a.
Copșa,	" 6:12 "
Făgăraș,	" 10:13 "
Turnu roșu,	" 10:50 "
Ciznădie,	" 1:57 d. a.
Copșa,	" 3:47 "
Nocrich,	" 4:06 "
Vinț,	" 6:10 "

(Trenul Copșa dela 3:47 și dela 12:27 este tren de povară, are numai clasa a treia, și primește 30—40 pasageri, după cum este loc; la halte nu se oprește, ci numai la stații).

Contribuiri pentru sanator. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși au mai dăruit în răstimpul dela 30 Martie până în 5 Aprilie c. următorii:

Bodencredit 1000 coroane, Francisc Greising 2 cor.; Iosif Sax 1 cor. 25 fil.; N. N. 4 cor.; 1% contribuiri benevole: 94 cor. 63 fil.

Direcțiunea mulțumește pentru aceste contribuiri. Dăruiri se fac la Cassa muncitorilor din cercul sibian, în piața Zeughof 5 și 6.

Pod politic. Locuitorii orașului Orleans din Franța în anul al 2-lea al războiului au schimbat numele unor poduri din oraș. *Podul nou* a primit numele de *Podul George al V-lea*; *Podul-regal* numele de *Podul Nicolae al II-lea*. După izbucnirea revoluției rusești podului din urmă i-au modificat earăș numele în *Podul Kerenski*. Domnia lui Kerenski n'a ținut mult și s'a schimbat numele podului. Acum îl cheamă *Podul Mareșalului Joffre*.

Cărți și reviste

Carte de bucate. A apărut tocmai acum *partea III*, cu totul nouă, din cartea de bucate *Poftă Bună*, de Zottl Hodog. Noul volum cuprinde: rețete de supe, asiete, sosuri, legume, fripturi, pastete, *prăjituri, bombe, timbale, înghețate, bomboane beuturi, sandviciuri* ș. a.

Se arată cum se întocmește o masă de nuntă, cu *menuurile* potrivite. Bucatele, după rețetele acestea, se pot ușor pregăti și acasă. — Cartea, de 160 pagini, costă 3 coroane. Se poate comanda dela autoară în Sibiu, și dela Librăria Arhidiecezană.

Poșta redacției

Dlul Z. I. S. în *Bl.* Se vor publica, așa cum dorești.

Teatre în Sibiu

Teatrul orașului. Director: Leo Bauer. Sâmbătă, în 13 April: *Fratele Straubinger*, operetă de Edmund Eysler.

Duminecă, în 14 April: *Acceas piesă*. Luni a doua oară: *Nora*, de Ibsen. Începutul la: 7½ ore seara.

Teatru cinematograf. *Apollo*, Strada Schewis. Directoară: D-na Emil Tóth.

Sâmbătă și Duminecă, în 13 și 14 April: *Unu 'n dreapta, altu 'n stânga*, comedie în 4 acte.

Începutul la: 4½, 6½ și 8½ ore seara.

Nr. 428/1918

(76) 1—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Bahnea**, cu filia Bernade, din protopresbiteratul Târnavei, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și congrua dela stat.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral, având să se prezinte cu prealabila încuviințare a oficiului protopresbiteral în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a cânta, celebra și cuvânta.

Cetatea-de-baltă (Küküllővár), la 24 Martie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Târnavă.

Nicolae Todoran,
protopop.

N. 51/1918

(77) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. a II-a **Ghelariu**, din protopresbiteratul Hunedoara, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Cererile de concurs instruite conform regulamentului, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții sunt poftiți a se prezenta pe lângă încuviințarea subsemnatului în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Hunedoara, la 20 Martie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Hunedoara în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopresb. adm.

Nr. 58/1918

(78) 1—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune lângă parohul neputincios Ioan Sârbu din parohia de cl. a III-a **Cerbăl** cu filiile Aranieș și Ulmi, din protopresbiteratul Hunedoara, se publică concurs repetit cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 2/3 părți din toate venitele fasonate în coala B., afară de congrua parohului.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat, având concurenții a se prezenta pe lângă încuviințarea subsemnatului în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, predica și a face cunoștință cu poporul.

Hunedoara, la 15/28 Martie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Hunedoara în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopresb. adm.

Invățacei

se primesc la fabrica de mașini

Sam. Wagner
2—3 (74) în Sibiu — Nagyszeben.

Nr. 144/1918

(72) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei **Amnaș**, (cl. III), devenită vacantă prin decedarea fostului paroh Ioan Predoviciu, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii preoțești.

Cererile de concurs, instruite cu toate documentele necesare, se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat mai sus, fiind îndatorați concurenții a se prezenta, în sensul §-ului 33 din regulamentul parohial nr. 184 congr. din 1909, în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din Amnaș, spre a cânta sau predica și a face cunoștință cu poporul.

Săliște, în 10 Martie 1918.

Oficiul protopopesc ort. român din Săliște în înțelegere cu comitetul parohial din Amnaș.

Dr. Ioan Lupaș,
protopop.

Sămânță

(73) 3—3

de

napi pentru vite

Se află de vânzare la

„**INFRAȚIREA**”,
centrala băncilor satești sistem Raiffeisen.
Sibiu — Nagyszeben, Strada Brukenthal Nr. 17.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.

Predici

de

Mihai Păcățian,
protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului.

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu-Nagyszeben se află de vânzare:

Semințe din agrul lui Cristos

cuvântări bisericești pe toate Duminecele și sârbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești, publice și private

de

Zacharia Boiu, fost asesor consist., etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminecele de peste an. Cuvântări la praznicele și sârbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești.

Tomul II: Cuvântări bisericești la înmormântări, parastase și alte festivități funebreale. Aduș de texturi biblice pentru cuvântări funebreale.

Cuvântări funebreale și memoriale.

Prețul: de fiecare tom **3 Coroane** plus
porto postal recomandat 60 fil.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria Arhidiecezană,
din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,
idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor.,
cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

„Biblioteca Șaguna”

Redactată de **Dr. I. Lupaș, Săliște.**

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!**Cuvântări bisericești**

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2-50, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de

Abatele Metodi Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto.

Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu
: Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omilii și cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 6 + porto recom. 50 fil.

A apărut:

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei

și

Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

În care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluește-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Eftrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciune înainte de împărtășirea cu s. cuminecătură ale marelui Vasile și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminecătură; rugăciunile de seară și rugăciunea cinstitei cruci.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată frumos, în culoare roșie, cu **60 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul „Miluește-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seară; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte neazuri.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată în culoare roșie și vânăta cu **40 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Prețurilor, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale oricărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană** în Sibiu:

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 2-50 cor. + porto 20 bani.

A apărut

în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preamăltatului împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religie gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavaler al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copcii și ornament auriu, la mijloc cu sfânta cruce, cu **20 cor.** scumpindu-se pielea, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **15 cor.** Revânzătorilor se dă rabat 10%. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trairică.

Vite de vie nobilitate

Vite de vie **americane**, cu și fără rădăcină, în diferite și cele mai bogate soiuri veritabile, pe lângă **garanție**, furnizează firma solidă și cunoscută de mulți ani:

Prima plantațiune de pe Târnavă pentru nobilitarea vitei.
(Kokelthaler Erste Rebenveredelungsanlage)

10—10 (58)

Proprietar:

Fr. Kaspari Mediaș, în Ardeal.